

Olje- og energidepartementet
Pb. 8148 Dep 0033 Oslo
Oversendt elektronisk til postmottak@oed.dep.no

Oslo, 4. januar 2016

Svar på høring – endringer i energiloven § 4-2.

1. Innledning

NORWEA takker for anledningen til å komme med innspill til denne viktige saken. Utenlandsforbindelser er av stor betydning for et velfungerende kraftmarked, for norsk forsyningssikkerhet, og er i seg selv gode klimatiltak¹. Det er vår bestemte mening at de foreslåtte endringene er positive, og bør gjennomføres uten unødig opphold.

NORWEA var svært kritiske da eierskapsbegrensningene, bestemt ved at konsesjon for å eie eller drive utenlandsforbindelser bare kan gis den systemansvarlige eller foretak hvor denne har bestemmende innflytelse, ble innført og vi er glade for at man nå foreslår disse fjernet.

Eierskapsbegrensningene har uheldige konsekvenser knyttet til håndtering av kraftoverskudd; effektivitetshensyn i realiseringen av samfunnsøkonomiske utenlandsforbindelser samt virkninger for sentralnettskunder.

2. Nærmere om NORWEAs kommentarer til forslaget

Vi er enige med departementet om at et sentralt formål med utenlandskonsesjonsordningen er å legge til rette for en mest mulig effektiv og sikker kraftutveksling mellom Norge og utlandet. Så vel norske forbrukere som produsenter har hatt stor nytte av de eksisterende forbindelsene mellom Norge og utlandet, og alt tyder på at så vil forbli tilfellet også i fremtiden.

Det er NORWEAs oppfatning at et økt antall potensielle prosjektutviklere [gjennom en fjerning av eierskapsbegrensningene] vil fremme konkurransen og dermed øke effektiviteten i utbygging, bidra til å utvikle nye handelsløsninger og fordele både risiko og finansieringen av til dels svært store infrastrukturinvesteringer.

Det er på dette punktet svært viktig for oss å understreke at vi legger til grunn at myndighetene fortsatt innehar full kontroll over hvilke prosjekter som kan realiseres gjennom konsesjonsbehandlingen. En grundig gjennomgang av hvert enkelt prosjekt vil sørge for at kun samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter gis konsesjon.

---

¹ <http://statnett.no/Media/Nyheter/Nyhetsarkiv-2015/Europeisk-nettutviklingsplan-publisert/>

2.1 Endring av energilovens §4-2 første ledd: NORWEA er svært glade for den foreslåtte endringen slik den fremkommer av høringsnotatet.

2.1.1 Eierskapsbegrensningene kan ha uheldige virkninger: NORWEA mener at eierskapsbegrensningene har uheldige virkninger knyttet til bl.a. håndtering av kraftoverskudd, effektiviteten i realisering av samfunnsøkonomisk lønnsomme forbindelser, samt virkninger for sentralnettskunder.

2.1.2 Håndtering av kraftoverskudd samt verdiskapningsmuligheter: Departementet er godt kjent med argumentet fra bl.a. Energiutredningen (NOU 2012: 9) og flere uavhengige prognoser om at Norden beveger seg mot et betydelig kraftoverskudd. Dette medfører økt utvekslingsbehov, men også store verdiskapningsmuligheter (sml. igjen NOU 2012: 9). Dette bidrar etter NORWEAs syn til å gjøre spørsmålet om eierskap sekundært i forhold til at samfunnsøkonomisk lønnsomme mellomlandsforbindelser faktisk realiseres.

I så måte frykter NORWEA at kapasitetsutfordringer hos Statnett (som ifølge egne tall planlegger investeringer i størrelsesordenen 50-70 milliarder for den inneværende tiårsperioden) kan føre til forsinkelser og/eller at forbindelser ikke realiseres.

Generelt bør konsesjonssystemet for mellomlandsforbindelser etter NORWEAs syn utformes på en måte som sikrer effektiv utbygging av samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter, herunder ta høyde for nåværende eller fremtidige kapasitetsutfordringer hos søkere.

Dette kan eksemplifiseres ved at Statnett i sin siste Nettutviklingsplan 2015 (NUP) ikke omtaler nye prosjekter utover de to planlagte forbindelsene til hhv Storbritannia og Tyskland. Det er NORWEAs oppfatning at Statnett i større grad burde gjennomført (i det minste) mulighetsstudier knyttet til flere forbindelser. Det heter i NUP at Statnett ønsker å høste driftserfaringer fra de to planlagte forbindelsene før man ser på eventuelt nye, for å sikre at økt utvekslingskapasitet ikke går på bekostning av sikker systemdrift. Vi har full forståelse for viktigheten av sikker systemdrift, men vi kan vanskelig se at mulighetsstudier og utvikling av mulige prosjekter svekker systemdriften.

2.1.3 Virkninger for sentralnettbrukeres risiko og kostnader: En annen potensielt uheldig virkning er knyttet til tariffvirkninger og nytte/risikofordeling for sentralnettskunder som følge av eierskapsbegrensningene. Representanter for elintensiv industri har ved flere anledninger uttrykt bekymring for økninger i kostnader og risiko dersom alle mellomlandsforbindelser finansieres over sentralnettstariffen. I stedet har man tatt til orde for en fleksibilitet ved at enkeltforbindelser kan eies av andre enn systemoperatør eller skilles ut i et Statnettkontrollert foretak og finansieres utenfor sentralnettsregnskapet.

Disse vurderingene aktualiseres etter vårt syn ytterligere av to forhold: For det første må Statnetts store investeringsbehov i landbaserte anlegg forventes å øke sentralnettstariffer ytterligere. For det andre forventer NORWEA en ytterligere økt debatt om forbindelser som i første rekke knyttes til forsyningsikkerhet for sentralnettskunder vs. forbindelser som i større grad er motivert i verdiskapning, utnyttelse av fornybart potensial og salg av balansetjenester mv. Eierskapsbegrensningene er derfor en uheldig og – i lys av det ovenforstående – unødvendig måte å utelukke Norges fleksibilitet i finansiering og risikofordeling ved mellomlandsforbindelser. Det er verdt å påpeke muligheten for å begrense eventuell superprofitt også fra ”merchant lines.” På dette punktet er det etter NORWEAs syn svært ønskelig med en mer detaljert vurdering av konsekvenser fra departementet.

2.2 Opphevelse av energilovens §4-2 tredje ledd: NORWEA er enige med departementets vurdering i at behovet for å sikre departementet en oversikt over hvilke prosjekter som er under planlegging ivaretas på andre måter enn gjennom informasjonsplikten. Det er vår vurdering at det er i prosjektutvikleres klare egeninteresse å sørge for at både departementet og Statnett er godt informert om så vel planer som fremdrift.

Vi støtter departementet i at man ved å fjerne bestemmelsen oppnår en forenkling, og at man unngår unødvendige tolknings spørsmål rundt informasjonspliktes omfang og innhold.

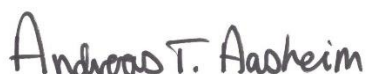
3. Utenlandsforbindelser i EUs 2030-satsning: Utenlandsforbindelser står sentralt også i EUs 2030-satsning med egne mål og virkemidler for prosjekter av europeisk interesse. Forbindelser til og fra Norge er rangert som svært positive for EUs mål. Det er viktig at Norge søker deltagelse i EUs infrastrukturensamarbeid, gjennomfører den såkalte infrastrukturforordningen i norsk rett og forøvrig gjennomfører tredje pakke på en måte som legger til rette for forbindelser eid av andre enn Statnett.

4. Oppsummering

Vi støtter departementets forslag, og ser frem til endringene trer i kraft.

Avslutningsvis vil vi igjen få takke for anledningen til å komme med våre innspill, og vi ser frem til et fortsatt godt samarbeid med departementet.

For NORWEA,

Andreas T. Aasheim
Spesialrådgiver nett/marked